Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 61/2025

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2026-2031

Rok akademicki 2029/2030

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Poradnictwo rodzinne**
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok IV, semestr 8
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Małgorzata Marmola
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
8	15	15	-	-	-	-	-	-	4

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

EGZAMIN

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość podstawowych prawidłowości w przebiegu procesów poznawczych i emocjonalno-motywacyjnych oraz przebiegu rozwoju człowieka, a także funkcjonowania systemu rodzinnego (zaliczone zajęcia z psychologii ogólnej, rozwojowej i psychologii rodziny).

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zasadami pracy z rodziną w kryzysie
C2	Zapoznanie ze sposobami radzenia sobie rodziny ze stresem, zasadami nawiązywania kontaktu pomocnego, organizacji interwencji kryzysowej, wsparcia i poradnictwa rodzinnego, a także niektórych szkół i technik stosowanych w terapii rodzin
C3	Opanowanie podstawowych zasad prowadzenia działalności profilaktycznej i pomocowej w odniesieniu do rodziny

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	scharakteryzuje szczegółowo funkcjonowanie systemu rodzinnego, jego cechy i wymiary funkcjonowania	K_W09
EK_02	opisze w pogłębiony sposób sytuacje kryzysowe w rodzinie, wskazuje ich źródła i sposoby radzenia sobie z nimi	K_W09 K_W23
EK_03	ma rozbudowaną wiedzę na temat funkcjonowania rodziny dysfunkcyjnej, rozpozna prawidłowy model rodziny i model rodziny dysfunkcyjnej	K_W20
EK_04	Sprawnie i samodzielnie nawiąże kontakt pomocowy z rodziną, rozpozna i zdiagnozuje problemy rodziny dysfunkcyjnej i rodziny w kryzysie	K_U03 K_U05 K_U09
EK_05	Zorganizuje profesjonalną pomoc rodzinom doświadczającym kryzysu i rodzinom dysfunkcyjnym	K_U03 K_U09
EK_06	Wchodzi w otwarte relacje z podopiecznymi i doskonali siebie dla odpowiedzialnego wykonywania zadań wobec rodziny i jej środowiska	K_K06

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Pomoc psychologiczna – definicja, znaczenie rodzaje. Poradnictwo rodzinne jako forma pomocy. Poradnictwo rodzinne a profilaktyka życia rodzinnego.
Rodzina jako system. Czynniki determinujące satysfakcję i trwałość małżeństwa (dojrzałość do małżeństwa, komunikacja w małżeństwie). Rodzina dysfunkcyjna. Typy rodzin dysfunkcyjnych. Rodzina w kryzysie.
Potrzeba poradnictwa dla współczesnej rodziny: zagrożenia współczesnego małżeństwa, reakcje w sytuacjach trudnych, kryzysy małżeńskie.
Zadania poradnictwa rodzinnego.
Warunki pracy poradni rodzinnej.
Kompetencje psychologiczne doradcy rodzinnego.
Błędy poradnictwa.
Podstawowe informacje o celach i rodzajach terapii rodzin.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Organizacja zajęć, zapoznanie z wymaganiami i literaturą przedmiotu
Cechy związku pomocnego. Zaufanie interpersonalne i jego znaczenie w budowaniu związku pomocnego. Czynniki sprzyjające kształtowaniu się zaufania.
Umiejętności i osobowościowe kompetencje doradcy rodzinnego.
Komunikowanie się i rozwiązywanie konfliktów w rodzinie.
Formy pracy doradcy rodzinnego. Pierwszy wywiad z rodziną.
Obszary poradnictwa rodzinnego dla młodzieży, narzeczonych, małżonków i innych członków rodziny. Najczęstsze problemy w poradnictwie rodzinnym.
Zasady etyczne obowiązujące w pracy doradcy rodzinnego.
Organizacja pracy w poradni rodzinnej.
Zaliczenie zajęć.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną
Ćwiczenia: Praca w grupach, dyskusja, elementy psychodramy, referat

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia sie (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01	egzamin pisemny	w
EK_ 02	egzamin pisemny	w
EK_03	egzamin pisemny, praca projektowa	w, ćw
EK_04	praca projektowa, dyskusja	w, ćw
EK_05	praca projektowa, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Egzamin - test obejmujący wiedzę z wykładów i ćwiczeń:
ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy).

Zaliczenie ćwiczeń - aktywność w czasie zajęć, wskazująca iż student jest do nich przygotowany i potrafi operować wiedzą przynajmniej na poziomie dostatecznym; pozytywne oceny z bieżącego sprawdzania wiadomości, przygotowanie w wyznaczonym terminie pracy projektowej na zadany temat dotyczący wybranego problemu rodzinnego - ocena zależna od solidności przygotowania pracy, wykorzystania literatury, przypisów, treści merytorycznej, sposobów analizy sytuacji problemowej i jakości wskazanych rozwiązań.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: - udział w konsultacjach - udział w egzaminie	 2 2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć - przygotowanie do egzaminu - napisanie pracy projektowej	 30 20 16
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Albronda Heaton J. (2003). *Podstawy umiejętności terapeutycznych*. Gdańsk: GWP.
Gałęska U. (2011). Poradnictwo rodzinne jako pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny. *Wychowanie w rodzinie*, 4, 199-208.
Feltham C., Horton I. (2013). *Psychoterapia i poradnictwo*. Sopot: GWP.
Okła W. (2013). *Poradnictwo terapeutyczne*. Lublin: Wydawnictwo KUL.

Literatura uzupełniająca:

James R., Gilliand B. (2008). *Strategie interwencji kryzysowej*. Warszawa: Parpa Media.
Jedliński K. (1997). *Jak rozmawiać z tymi, co stracili nadzieję*. Warszawa: WAB.
Kubacka-Jasiecka D., Lipowska-Teutsch A. (1997). *Oblicza kryzysu psychologicznego i pracy interwencyjnej*. Kraków: Wyd. ALL.

Marmola, M., Ochojska, D., Wańczyk-Welc, A. (2021). The quality of communication between spouses raised in nuclear and single-parent families. *Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio*, t. 47, nr 3, s. 286-308, Tytuł pol.: Poziom komunikowania się u małżonków pochodzących z rodzin pełnych i niepełnych.
Marmola M. (2017). Funkcjonowanie systemów rodzinnych osób z uzależnieniem od alkoholu w percepcji ich dorastających synów i córek. *Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio. Alkohol-używanie, nadużywanie, uzależnienie. Kształtowanie właściwych postaw*. 3(31)2017, s. 240-253.
Szymczyk L. (2016). Poradnictwo rodzinne jako forma wsparcia małżeństwa i rodziny. *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne*, z. 1, s. 183-197.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej